

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. LXXVII. Romana retractus de Vivaldis. De retractu ex Gregoriana Constitutione competente vicino adversus novum voluntarium emptorem, an procedat contrà alterum æquè vicinum eminentem, Et an ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

præoccupationis possessor domus retrahenda non erat vicinus, sed hujusmodi qualitatem lite pendente affectavit, attamen satis in proposito videbatur considerabile in coadjuvationem dicti præcedentis fundamenti, cum regula, ut singula quæ non profunt, &c. ex ea præsertim circumstantia, quod melior ornatus resultabat ex domo retrahenda & altera per eundem rem possessa, ut supra.

Demum quoad quartum motivum super lapsu termini per Bullam præfixi, an scilicet lis excuset, vel termini lapsus impediatur, pro executione ponderabatur *decisiones Putei §. 1. & 19 §. lib. 1.* & e converso pro non executione sed lapsu obstabat jant superius allegata *dec. 470. Gregorij cum alijs per adde. Buratt. dec. 937.* Sed hujusmodi decisionum diversitas consistere videtur in facto non autem in jure, in quo juxta receptum Curie sensum bene conciliantur cum distinctione, quod aut lis est principaliter intentata super retractu, itaut puncti ei præjudiciales veniant in lite accessorie, & incidenter, & intrat decisio Gregorij; Aut est principaliter intentata super re præjudiciali super validitate scilicet alienationis, ex qua resultat retractus, itaut istius inspectio veniat incidenter & consequitivè, & tunc intrant *decis. Putei*; Undè cum in facto ex parte Capocaccia pro certo præsupponeretur litem intentatam esse principaliter super retractu, videbatur pro fundamenti subsistentia resolvendum. Hac tamen controversia pendente supervenit chirographum Papæ super demolitione partis domus retrahentis, quæ ultrò se extendebat, atque ut vulgò dicitur, faciebat refaltum pro dirigenda linea omnium illius viæ domorum, damno demolitionis cum aliquibus commodis & concessionibus compensato, & hæc innovatio causam dedit concordia.

rium emptorem an habeat locum in vicinis & rusticis.

3 *An in prælativo concurrere debeant eadem requisita coactivi.*

4 *De concursu duorum vicinorum.*

5 *Tempus præfixum ad retrahendum non currit nisi à die perfecta & valida venditionis.*

DISC. LXXVII.

CUM alter vicinus de mense Februarii 1661. Cannetum prope ejus vineam emisset à PP. Sancti Laurentii in Lucina sub expressa conditione beneplaciti Apostolici ad formam *extravag. ambrosiana* obtinendi cum clausula, & non aliter, &c. quod beneplacitum non nisi de mense Novembris sequentis obtentum fuit, atque prius de mense Martii 1662. deinde de mense Junij sequentis cum novo monitorio Vivaldus habens vineam adjacentem, retractum prælativum ad formam Gregorianæ Constitutionis intenterit; Vicinus prædictus reus conventus duas reportavit sententias favorabiles absolutorias. Unam scilicet à Tribunali Camerarii, & Aedilium, Alteram in secunda instantia à Præside Viarum, undè introducta causa per appellationem in plena Camera coram Bonaccursio, datoque dubio; *An constaret de duabus conformibus ad formam Siativi*; In hoc statu per Vivaldum ad ejus defensionem assumptum, antequam ad disputationem deveniretur, liberè requirenti de more infirmavi me satis de ejus juribus dubitare, probabiliusque succumbentiam timere debere, prout sequuta disputatione 8. Junij 1664. eventus dedit.

Non dubitabam siquidem de retractus competentia respectu quoque vinearum aliorumque rusticorum etiam in venditione voluntaria, quoniam licet *Gregoriana Constitutio §. 14.* loquat solùm de retractu coactivo, attamen ex quadam inveterata Cameræ observantia, de qua testantur *Gravian. an. discept. 742. num. 62.* & votum Cameræ *decis. ult. par. 2. recen. num. 3.* procedit etiam in retractu prælativo, ut passim servatur; Nihilominus difficultas erat in objectis, quæ ad tria restringebantur; Primum nempe, ut in retractu prælativo per observantiam ut supra inducitur, ad instar coactivi, concurrere debeant eadem requisita, quæ per dictam Gregorianam §. 14. desiderantur in coactivo, inter quæ illud est in hac facti specie deficiens, quod cannetum non esset locari solitum; Secundò, ut hujusmodi retractus competere non debeat contra æquè vicinum, cum in pari causa melior esse debeat conditio præoccupantis; Et tertio quod intra annum à Constitutione præscriptum retrahens ejus Constitutionis formam cum actuali deposito pretii non implevisset, quæ omnia objecta aliquam subsistentiam habere videbantur, cum tamen sufficeret unum ex eis obviare.

Quatenus enim pertinet ad primum, quod eadem requisita retractus coactivi concurrere debeant in prælativo, de quo verè dicta Constitutio non loquitur, itaut dicta Cameræ observantia, quæ hujusmodi extensionem induxit sub hac lege recipienda sit, *firmant Gratian. discept. 742. num. 63. & votum Camera seu Biscia impress. dicta decis. ult. num. 3. in fine par. 2. recen.*

Et quamvis, cum aliquo etiam sensu veritatis, dicerem id intelligendum esse quoad requisita utriusque retractui proportionata, prout sunt illa, quod vinea retrahens sit majoris valoris, majoris mensuræ,

ROM. RETRACTUS

DE VIVALDIS,

PRO

FRANCISCO VIVALDO

CUM

N.

*Causa decisus per Cameræ
contra Vivaldum.*

De retractu ex Gregoriana Constitutione competente vicino adversus novum voluntarium emptorem, an procedat contra alterum æquè vicinum ementem; Et an ad effectum retractus prælativi concurrere debeant eadem requisita retractus coactivi, Et aliqua de lapsu anni per eandem Constitutionem ad retrahendum præscripti.

S V M M A R I V M.

1 *Causa controversa.*

2 *Retractus prælativus adversus voluntarium.*

suræ, & magis conspicua, & quæ propriè exemplificantur in dicto voto num. 4. & per Gratian. loc. cit. non autem quo ad alia, quæ uni retractui sunt congrua & proportionata, & non alteri, ut est præcipue istud conductitiæ qualitatis, quod congruum quidem est retractui coactivo magis odioso, cum agatur de priuando Dominum inuitum & vendere nolentem re sua, secus autem in prælativo, qui licet juxta unam opinionem magis communem reputetur juri contrarius & odiosus, nihilominus plerique sentiunt illum esse favorabilem, ac rationis & æquitatis assistentiam habere; Unde propterea saltem negari non potest istum esse longè minus odiosum & exorbitantem, cui nullatenus dicta qualitas conductitiæ congruere videtur, cum præferendo antiquos vicinos novo emptori nihil referat, an res ab antiquo possessore vendita solita esset necnè locari, ideoque circa istud primum objectum mihi videbatur probabilius pro hac parte de jure respondendum esse, quodque dicta propositio intelligenda veniret ut supra dictum est de aliis requisitis utriusque retractui æque congruis & proportionatis, ducto præsertim argumento ab observantia, quia inter alia coactivi requisita est illud solutionis augmenti in duodecima parte pretii, quod in prælativo de facto non seruat; Sed quia modernus usus vel abusus exigit procedi in sensu literalis doctrinarum, idcirco stante quod allegata auctoritates simpliciter & indefinitè dicunt omnia unius requisita in altero concurrere debere, dubitabam de hujusmodi distinctionis admissione, quamvis illa juridica & factis probabilis videretur.

Majorem difficultatem habebam in secundo objecto, quod solidius videbatur; Licet enim ubi uterque vicinus æque concurrat agendo aduersus extraneum emptorem, absque necessitate examinandi varietatem opinionum, quæ super hujusmodi concursu bene collectæ habentur apud Fab. de Ann. cons. 47. & Franch. decis. 550. habeamus id expressè cautum in eadem Constitutione §. 12. Ubi tamen unus præuenit, atque jam Dominus effectus est, quamvis per eandem Franch. & Fab. de Ann. deducta habeatur non improbabilis distinctio inter rem diuiduam & indiuiduam, quod scilicet in hoc secundo tantum casu melior sit conditio præoccupantis, secus, autem in primo, in quo proportionabiliter esse potest utriusque consultum; Nihilominus, quicquid sit de coactivo, in prælativo Camera recepit attendendam esse præoccupationem, ut pluries hoc eodem tit. deductum habetur, unde quicquid discurrere dici posset, durum esset contrarium suadere.

Ponderabam negari posse præoccupationem ex eo quod licet emptio per vicinum facta esset, de mense Februarii, attamen tam ex dispositione juris, quam ex voluntate partium conditionaliter explicata, sub futura scilicet conditione Beneplaciti apostolici cum clausula, & non aliis, contractus non fuit perfectus, neque dominium per emptorem quæsitum antè implementum dictæ conditionis, quæ stante dicta clausula, & non aliis &c. potius suspensivæ quàm resolutivæ naturam habens, se opponit principio acquisitionis, & consequenter de mense Martii sequentis, quando Vivaldus Beneplacito adhuc non obtento ad retractum admitti petiit, res erat integra, & cessabat illa unica, & quidem probabilis ratio præferendi vicinum præoccupantem, quod scilicet jam perfectè acquiserit dominium non resolvendum ob cessantem illam rationem, ob quam lex municipalis talem reso-

lutionem induxit; Verùm huic motivo duo fortiter obstabant, Primum quod ita non esset agere de retractu prælativo contra eum, qui jam emptor & novus Dominus factus est, sed de coactivo contra priorem Dominum, contra quem ille intentatus non fuit, neque intentari poterat ob deficientia omnia requisita Bullæ præsertim conductitiæ qualitatis; Et alterum, quod attentata intentione retractus de hoc tempore facta, inexcusabilis erat lapsus anni, ac etiam quia ejusdem intentantis observantia ostendebat hanc primam petitionem fuisse neglectam ac habitam pro infecta, dum alteram cum novo monitorio ex integro fecerat.

Tertium objectum lapsus termini, de facili tollebatur, cum ille non currat, nisi à die revalidatæ venditionis, cujus imperfectæ tempus non computatur, ut punctualiter in Romana domus in monte Jordano coram Bravo apud Marchesan. rom. 1. fol. 195. Millin. decis. 446. num. 14. cum sequen. Adden. ad Buvatt. decis. 937. num. 14. & habetur hoc eodem tit. deductum in Rom. retractus apotheca pro Capocaccia dile. preced. & in alijs, computando enim tempus à die obtenti & executi Beneplaciti, ex quo tempore emptor Dominus effectus est, & non antea, termini lapsus non aderat, sed difficultas erat in primo & secundo objectis, ex quibus præsertim secundo, sensu justas dictas sententias, & Camera resolutionem super earum executione.

ROM. RETRACTUS

DE PROCACCINIS

P R O

CAROLO PROCACCINO

Casus fortè sopitus per concordiam.

De requisitis per Bullam Gregorianam ad retractum prælativum vel coactivum, & quæ magis in uno quàm in altero concurrere debeant.

S V M M A R I V M.

1. **C**asus controversæ.
2. **D**e requisitis ad retractum prælativum.
3. **E**t de requisitis ad coactivum.

DISC. LXXVIII.

Postquam vicinus utrumque retractum coactivum & prælativum cumulativè in judicium deduxit contra Carolum Procaccinum, duasque sententias favorabiles à Tribunali Camerarii & Aedilium, & deinde à Præside viarum obtinuit, introducta causa per appellationem in Camera, & dato dubio, an constaret de duabus conformibus; In hoc statu ex parte Procaccini requisitus dicebam, dubii determinationem pendere ab injustitia, qua concurrente certum est locum non esse executioni sententiarum, cum Statutum Urbis de duabus j. xta quotidianam propositionem intelligendum veniat de validis & iustis; Injustitia verò pendebat à verificatione requisitorum, quæ per bullam Gregorianam desiderantur, præ-

pendente